Bölge bölge sektör sektör Türkiye gerçeği

İLKİ OCAK 2003'TE
İKİNCİSİ OCAK 2005'TE ÜÇÜNCÜSÜ
ŞUBAT 2006'DA YAPILAN TOBB
BÖLGESEL VE SEKTÖREL EKONOMİ
ŞURALARININ DÖRDÜNCÜSÜ TOBB
ETÜ'DE GERÇEKLEŞTİ

IV. Türkiye Sanayi Şura

Türk özel sektörünü 364 oda ve borsası, 1 milyon 300 bin üyesi ile temsil eden ve ülke çapında tüm sektörlerde faaliyet gösteren Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği; taşıdığı sorumluluk bilinci ve gösterdiği sağduyulu uygulamalar çerçevesinde, Türkiye ekonomisinin acil çözüm bekleyen sorunlarını ve önerilerini anlatmak amcıyla, geniş katılımlı IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası düzenledi. IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında, Bakanlar Kurulu üyeleri ile TOBB'un ülke coğrafyasının her yerine yayılmış 81 il ve 157 ilçedeki oda ve borsaların başkanları ile Konsey üyelerinin geniş katılımıyla, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, 10 Mart 2007'de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi ve Teknoloji

e Ticaret ve ra'sı yapıldı

Üniversitesi'nde (TOBB ETÜ), TOBB başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu evsahipliğinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Yardımcısı Abdüllatif Şener, Devlet Bakanı Ali Babacan, Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun ile özel sektör temsilcilerinin geniş katılımıyla yapıldı. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Başbakan Tayyip Erdoğan birer konuşma yaptılar.

Fotoğraflar: Ender ÇEPEL - Mustafa KARACA
Kaynak: TOBB Basın Yayın Dairesi

Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin bir numaralı gerçek meselesi istihdamdır"

İşsizlik Sigortası Fonu'nun kaynağı, kuruluş amacına uygun olarak, mutlaka istihdama yönelik olarak kullanılmalıdır diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ilave istihdam yükünün de mutlaka azaltılması gerektiğini belirtti.

IV Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun evsahipliğinde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın başkanlığında, Bakanlar Kurulu üyeleri ile TOBB'un ülke coğrafyasının her yerine yayılmış 81 il ve 157 ilçedeki oda ve borsaların başkanları ile Konsey üyelerinin geniş katılımıyla, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, şuranın açılışında yaptığı konuşmada istihdamdaki artışa hız kazandırmak için öneride bulundu. Hisarcıklıoğlu, suni gündemlere odaklanarak zaman kaybedildiğini vurgulayarak, "Türkiye'nin bir numaralı gerçek meselesi istihdamdır. Diğer tüm konular, ikincil önemdedir. Çözüm bulmamız gereken konu da, yüksek istihdam maliyetleridir ve istihdamı cezalandıran mevzuattır. İstihdam maliyetleri konusunda, hükümetimizin de çalışmalar yaptığını biliyoruz ve en kısa sürede tamamlanarak, uygulamaya girmesini bekliyoruz" dedi.

ZORUNLU İSTİHDAM UYGULAMASI

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, istihdam mevzuatında da büyük sıkıntılar yaşandığına dikkat çekerek "İstihdam artışını engelleyen yasal düzenlemelerin başında, 'zorunlu istihdam' olarak tabir edilen, ve 50'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde, belirli meslek mensuplarını çalıştırma zorunluluğu gelmektedir. Bu zorunluluklara uyulmaması halinde, ağır idari para cezası uygulanmaktadır" ifadesini kul-

landı. Hisarcıklıoğlu, İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken kaynağın, 25 milyar YTL'ye ulaştığını vurgulayarak "Fon'un, sadece aylık faiz geliri, 290 milyon YTL iken, tüm gideri 30 milyon YTL civarındadır. Öte yandan işçi ve işverenlerden, bu fon için, yılda 2,3 milyar YTL.ye ulaşan kesinti yapılmaya devam edilmektedir. Fonun kaynağı, kuruluş amacına uygun olarak, mutlaka istihdama yönelik olarak kullanılmalıdır" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu kapsamda öneri olarak şunları ifade etti: "1 Nisan 2007'den başlamak üzere, iki yıl süreyle, tüm Türkiye'de, her ilave istihdam artışında, tüm sosyal güvenlik priminin, Fon kaynağından karşılanmasıdır. İlave bir milyon kişiye istihdam sağlayabilecek bu önerinin mali yükü, Fon'un sadece yıllık faiz geliriyle karşılanabilecektir. Bu sayede, hem istihdam artışına hız kazandırılacak, hem de kayıtlı istihdama geçiş yönünde, çok önemli bir mekanizma, Hükümetimiz sayesinde tesis edilmiş olacaktır"

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TASARISI

Mevzuattaki "50 işçi" kriteri yüzünden işletmelerin pek çoğu, çalıştırdıkları işçi sayısını, 50'nin üzerine çıkaramadıklarını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu nedenle zorunlu istihdama ilişkin mevzuat, ülkemizde istihdamı artırmanın önündeki en büyük engellerden birini oluşturmaktadır. Üstelik bu da yeterli değilmiş gibi, şimdi de 'iş sağlığı ve güvenliği' başlığı altında, yeni bir tasarı hazırlanmaktadır" dedi.

Hisarcıklıoğlu, iş sağlığı ve güvenliği başlığı altında hazırlanan yeni tasarıyla, AB normlarına uyum sağlama adı altında, aslında AB normlarına da tamamen ters düşen uygulamalara yeni yasal dayanakların oluşturulmaya çalışıldığını savundu. "Sizin de değiştirmeye çalıştığınız istihdamı cezalandırma anlayışı bürokratik yaklaşımlarla sürdürülmeye çalışılıyor" diyen Hisarcıklıoğlu, işverenler olarak iş sağlığı ve güvenliğinin başta AB normları olmak üzere çağdaş esaslar çerçevesinde yürütülmesini istediklerini ve desteklediklerini söyledi. Hisarcıklıoğlu, "bu yüzden İş Sağlığı ve Güvenliği Tasarısının istihdamı cezalandırmayan bir yaklaşımı hayata geçirebilmek amacıyla yeniden görüşülmesinde büyük fayda görüyoruz" şeklinde konuştu.

ÇEVRE MEVZUATI

AB'ye uyumlu bir çevre müktesebatı, 300'e yakın yasal düzenleme ve tutarı tam olarak hesap edilemeyen miktarlarda yatırım gerektirmekte olduğunu belirterek "Bir tarafta, geleceğimiz için yaşanır bir çevre ortamını korurken, ülkemizin sanayileşme ve ilerleme hamlesine de zarar vermememiz gerekiyor. Bunu sağlamak üzere, çevresel düzenlemeler hazırlanırken, iş adamlarımızın da bu sürece katılımını gerekli görüyoruz" ifadesini kullandı

CARİ AÇIĞIN ÇÖZÜMÜ SANAYİ POLİTİKASINDAN GEÇİYOR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ihracatın ve sanayinin artan ithalat bağımlılığı dolayısıyla, ihracat artışının cari açığa tek başına çare olmadığını söyledi. Bu sorunun çözümünün, sanayi politikasından geçtiğini belirten Hisarcıklıoğlu, snayi politikası oluşturmanın ilk adımıysa, sanayiyi sürekli ve güncel bir şekilde takip etmeyi sağlayacak, sanayi bilgi sistemini oluşturulması olduğunu söyledi.

Başbakan Erdoğan: "Ekonomi rotasından saptırılmayacak"

IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda konuşan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye'nin elde ettiği kazanımları asla seçim ortamında heba etmeyeceklerini söyleyerek, bütçeyi hazırlarken de 2007'de seçim varmış gibi hazırlamadıklarını, gerçek hedeflerini ortaya koyduklarını ifade etti

Dördüncü Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası'nda konuşan Başbakan Recep Tayip Erdoğan, ekonomideki yaşanan gelişmelerin nedeninin uzaklarda aranmaması gerektiğine değinerek, AK Parti Hükümeti ile Türkiye'deki diyalog ortamının yeniden geliştiğini belirtti. Fildişi kulelerden, imtiyazlı mekanlardan gelmediklerini, halkın içinden çıktılarını belirten Erdoğan, "Her kesimden insanın sorunlarını anlıyor ve çözümü için diyalog kuruyoruz" dedi.

Ödenmeyen enerji borçlarının sıkıntı yarattığını ifade eden Erdoğan, bu borçların faizlerinin silinip atılmasına, ana paranın taksite bağlanmasına rağmen, ödenmek istenmediğini vurguladı. Vatandaşın borcunu ödemediği zaman elektriğinin kesildiğine dikkat çeken Erdoğan, bunun adaletsizlik olduğunu ifade etti. Popülist yaklaşımlardan uzak bir anlayışla siyaset yapma mecburiyetinde olduklarını da söyleyen Başbakan Erdoğan, seçim zamanında popülizm yapılırsa ekonominin nereye gideceğinin konuşulduğunu, popülizme prim verilmeyeceğini söyledi.

EKONOMİDE İSTİKRAR

Türkiye ekonomisinin dalgalanmaları başarı ile aşabilecek boyuta ulaştığını ifade eden Başbakan Erdoğan, en önemli sorununun istihdam olduğunu, bu sorunu en makul seviyeye indirmek için çalıştıklarını belirtti. Dünya piyasalarında yaşanan dalgalanmanın Türkiye'de faiz, kur ve borsa üzerinde etkisi olduğuna işaret etti. Türkiye ekonomisinin yaşanan dalgalanmaları "başarıyla atlattığını" belirten Erdoğan, Türkiye'nin hem küresel ekonomiye hem de sağlam alt yapıya entegre olduğunu söyledi. Bu başarıyı küçümseyenlerin haksızlık yaptığını savunan Erdoğan, Türkiye'nin güçlü dünya ekonomisi olma yolunda ayağını yere sağlam basarak kararlılıkla ilerlediğini belirtti. Erdoğan, nisanda geçen yıla ait son çeyrek büyüme rakamlarının açıklanacağını söyledi. Erdoğan konuşmasına şöyle devam etti:

"20 dönemdir üst üste büyüyoruz. 2002'de toplam 91 bin adet otomotiv satılırken, 2006 yılında 370 bin adete yükseldi. 2002 yılı bankaların kullandırdığı mevduat 32,2 milyar dolarken bu 2006 yılında 173 milyar doları geçti. Finans sektörü kredi vermekten kaçarken şimdi kredi vermek için insan arıyor, reel sektöre önemli destek sağlıyor" İşsizliğin yüzde 10,3'den yüzde 9,9'a düştüğünü hatırlatan Erdoğan, ufak da olsa gelişmenin olduğunu vurguladı. İstihdam sayısının 21 milyon 354 binden, 22 milyon 330 bine çıkarıldığına işaret eden Erdoğan, 976 bin kişinin ilk kez çalışma hayatına girdiğini söyledi.

GELİŞMİŞ ÜLKELERDEN DERS ALMALIYIZ

Erdoğan, iş dünyasının işsizlik fonunda biriken parayla ilgili eleştirilerine ise şöyle yanıt verdi.: "İşsizlik fonunda biriken imkanları değerlendirmek için sürekli müzakere yapıyoruz. Çalıma Bakanlığı, işveren, sendikalarla ortak çalışmalar yapıyoruz, nasıl adım atalım diye. Bu konuda Çalışma Bakanı'na talimat verdim. Gelişmiş ülkelerden ders alarak adım atmak zorundayız. Hazırdan geçinmek çok kolay, hazırı değerlendirme derdine düştük. Onun da üretmesi lazım. Elimizden çekip gittiği zaman geçmişte yaşananlar aynen tekrarlanır. Nemalar olayında olduğu gibi çeşitli açıkları kapatmaya niyetimiz yok. Yerinde ve faydalı noktalarda kullanacağız".

SEÇİMLERDE ROTA MİLLETTİR

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, geçmiş dönemlerde seçim öncesinde ekonomide yaşanan dalgalanmaların ve belirsizliklerin arttığını söyledi. Değişim sürecini algılayamayanların krize davetiye verdiğini ifade eden Erdoğan, "Herkes değerlendirmelerin boşa çıktığını gördü. Birçok ilan edilen karneler

tutmadı. Asıl sanal çalışanlar kendileriydi. Kitaplar arasına sıkışarak hatayı okuyamazsınız" dedi. Erdoğan, ne Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ne de genel seçimlerin Türkiye ekonomisine rotasından bir milim dahi saptırmayacağını belirterek, buna müsaade etmeyeceklerini, esas rotanın millet olduğunu söyledi.

EKONOMİ EVRENSELDİR

Başbakan Erdoğan, 2013 yılında kişi başına milli geliri 10 bin dolara çıkartmayı hedeflediklerini belirterek, bunu faaliyet dışı gelirlerle değil reel ekonominin egemen olduğu faaliyetlerle yapacaklarını söyledi. Geçmiş yıllarda bir yıllık ortalama reel yatırımın bir milyar dolar olduğunu ifade eden Erdoğan, 2006 yılında bunun altı milyar 106 milyon dolara ulaştığını söyledi. Erdoğan, "Bir şeyler oluyor ama finans sektörüyle oluyor deniliyor. Finans sektörünün olmadığı bir reel sektör olur mu? Bu bir kanadı olmayan uçağa benzer. Finans sektörü olacak ki reel ekonomi dünya ekonomisine entegre olsun" diye konuştu. Geçmişte reel ekonomiyi savunanların ülkeyi çıkmaza götürdüğünü vurgulayan Erdoğan, evrensel ekonominin çıkış kapısı olduğunu söyledi. Türkiye'nin ürettiğinin yaklaşık yüzde 70'nin Avrupa Birliğine sattığına dikkat çekerek, Avrupa Birliği'nde baltanın taşa vurulmaması gerektiğini söyleyerek "Halkın samimi düşüncelerini saptırmamak lazım. Kararlılığımız, samimiyetimiz çok iyi anlaşılmalı uluslararası yatırımcılar tarafından" Ülke satılıyor diye ulusalcı bir zümrenin geliştiğini ifade eden Erdoğan "Yabancılar Türkiye'de finans sektörünü ele geçiriyor diyorlar. Yeri geldiği zaman bağırıyorsun 'malımı nasıl satmam lazım' diye. Bunu satabilmen için senin o pazarlarla diyaloğun olması lazım. Ekonomi yerel değildir, evrenseldir. Yerel ekenomiyi savunanlar ülkeyi çıkmaza götürenler olmuştur. Bizim dönemimizde tamamen evrenselliğe doğru gidiş olmuştur" diye konuştu.

GÜVEN VE İSTİKRAR ÜZERİNE

Erdoğan, güven ve istikrar kavramlarının içi boş kalması halinde bu rakamları yakalamanın mümkün olmayacağını dile getirerek, "Bu kavramların içini doldurduk. Türkiye düne kadar bir bardak suda koparılan kıyametlerin bedelini ağır ödedi. IMF ile 19. Stand By anlaşmasını imzalık. IMF'ye 23 milyar dolar olan borcumuzu sekiz milyar dolara düşürdük. Milli bankamızda 26 milyar olan döviz stokumuzu 65 milyar dolara yükselttik. Milli bankamız ne kadar güçlüyse o kadar güçlüsünüz demektir. Ne kadar zayıfsa da öksürdüğünüz anda sıtma olur yatarsınız. Partizan, yolsuzluk yaklaşımlarıyla daha önceden Türkiye karanlık tünellere girdi. Yakaladığımız bu değerleri seçim uğruna kaybetmeyeceğiz" şeklinde konuştu.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı tavırlarının da net olduğunu belirterek, seçimlerin belirlenen zamanda ve Anayasa kurallarının çerçevesinde yapılacağını söyledi. "Anayasa içinde cumhurbaşkanı nasıl seçilir, sorusunun cevabı var" diyen Erdoğan, kendisiyle ilgili edep ve adap dışı söylenenlere tereddütle yaklaştığını dile getirdi. Erdoğan, "Seversin sevmezsin Tayyip Erdoğan Başbakan. Beğenir beğenmezsin makama millet tarafından getirildim, makamı zedelemeye kimsenin hakkı yok. Bu yaklaşımla zannediyorlar ki daha fazla oy alırız. Göreceksiniz daha az oy alacaklar. Yıllardır edindiğim tecrübelere dayanarak bunu söylüyorum" diye konuştu. İsteyen partinin cumhurbaşkanı adaylarını çıkarabileceklerini, hatta kendine güvenen cumhurbaşkanı adayı olarak kendini açıklayabileceğini söyleyen Erdoğan, kendi adaylarını çıkarmadan aday istediklerini belirtti. "Kendilerine göre bizi tuzağa çekmek istiyorlar" diyen Erdoğan, kendi minderlerinde mücadele etmek istediklerini söyledi. Modası geçmiş hayali senaryoların çoktan zamının aştığını söyleyen Erdoğan, öcüler üreterek, milletin cahil yerine konulmaması gerektiğini sözlerine ekledi.

IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi raporu

IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası İstiklal Marşı'nın okunuşundan sonra TOBB Başkanı M.Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yaptığı açılış konuşmasından sonra Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın sanayiciler yönelik konuşmasıyla başladı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından 10 Mart'ta TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde (ETÜ) gerçekleştirilen "IV. Türkiye Ticaret ve Sanayi Şurası"nın raporu yayımlandı. Raporda, Ticaret ve Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları Konseyleri ile Türkiye'nin bölgelerinin öncelikleri belirlendi. Şura raporunda, çeşitli güncel konular ile öncelikler ve yapılması gerekenlere yer verilirken, çeşitli öneriler de sıralandı.

Raporda Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyinin öncelikleri, "Mesleki Eğitim, İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı, İstihdamın Üstündeki Yükler, Sektörel ve Bölgesel Teşvik, Banka Aracılık Maliyetleri, Market Yasası" olarak belirlendi. Bu başlıklar altında mesleki eğitimin önemi vurgulanırken, "İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı"nın mevcut haliyle yasalaşması durumunda bazı olumsuzlukları da beraberinde getireceğine işaret edildi.

BÖLGE RAPORLARI

BATI AKDENİZ BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Batı Akdeniz: Kerim Taç Alan TSO Başkanı

Bölgenin turizm bölgesi olması dolayısıyla 2006 yılının düşüşe kapandığı, 2007'nin turizm açısından daha hareketli geçeceği ancak yine de 2005 verilerinin yakalanamayacağına dikkat çekildi. Turizm sektöründe iyileşmeyi sağlayacak destek ve tanıtım atağının yanı sıra, sektörün rekabet gücünü koruyabilmesi için; KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi, konaklama vergisinden vazgeçilmesi, telif hakları konusunda de yeni düzenlemelere ihtiyaç olduğu raporda yer aldı. Büyük çoğunluğu kışın kapanmak zorunda kalan turistik tesislerin yol açtığı işsizliğe ve dolayısıyla sosyal yaşama olumsuz etkisini azaltmak için; en azından kış aylarında turizm sektöründen asgari ücret üzerinden alınan vergilerin indirilmesinin yararlı olacağına dikkat çekildi. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Türk turizminin 17 yıllık geleceğine yönelik hazırlanan "Türkiye Turizm Stratejisi 2023" çalışmasını, sektörün ulusal bir politikası olması adına son derece yerinde ve önemli bir çalışma olarak değerlendirildi. Ancak çalışmanın olumsuz bulunan yönlerinin yeniden ele alınması istendi. Bölgede atıl durumda bulunan; Gazipaşa ve Isparta Süleyman Demirel havaalanlarının turizme kazandırılmak üzere işler hale getirilmesi raporda sunuldu. Kentin doğu bölgesindeki turizmin devamlılığı için Manavgat-Alanya arasında uluslararası standartlarda yeni bir havalimanının en kısa sürede yatırım programına alınması gerektiği vurgulandı. Kış sporları ve diğer turizm konularında; Davraz kış sporları ve kayak merkezinin desteklenerek turizme kazandırılması istendi. Kongre, golf, sağlık ve kültür turizminin yıl geneline yayılması için bölgenin hızlı ve yoğun gelişmeden kaynaklanan altyapı sorunlarının acilen çözülmesi gerekliliği üzerinde duruldu. Antalya Turizminin, içinde kamunun da yer aldığı bir destinasyon yönetim modeline geçmesi istenen raporda, bölgede yabancı uyrukluların yerleşme talebinin etkisi ile inşaat sektörünün çok hızlı bir gelişme gösterdiğini, ancak yasa iptali sonrasında büyük bir daralma yaşandığına dikkat çekildi. Sadece Alanya ve Manavgat bölgesinde yaklaşık 25.000 konutun bu amaçla satılmayı beklediği belirtilen raporda, bu konuda öncelikle kaybolan güvenin telafisi için ulusal ölçekte girişimler yapılması üzerinde duruldu. Dünyada oldukça büyük bir pazarı bulunan yaş-sebze meyve ve kesme çiçek üretiminin artırılması ve örtü altı tarım işletmelerinin modern tarım işletmeleri haline getirilmesi belirtilen raporda, "Organize Sera Bölgeleri" kurulması için yasal altyapı hazırlanmasının önemine değinildi. Antalya genelinde halen Çevre ve Orman Bakanlığı mülkiyetinde olup orman vasfını yitirmiş 2B arazilerinin, topraksız tarım, kesme çiçek ve modern seracılık yatırımlarına tahsis edilmesi istendi. Tarım ve hayvancılığın günümüzün ve geleceğin standart ve teknolojisi ile üretilmesi, pazarlanabilmesi için KOSGEB ve AB yardımlarından faydalanılması, bölge için yatırım planları yapılması anlatılan raporda, bölgenin tarımsal envanterinin acilen çıkarılması, paçalanmış arazilerin geniş alanlarda modern tarım teknikleri ile ürünlerin üretilmesi yoluna gidilmesi önerildi. Bölgesel tarım performansının geliştirilmesinde; ürün borsacılığı, lojistik ve lisanslı depoculuk gibi fonksiyonların hayata geçirilmesi, Kumluca, Finike ve Demre İlçelerinin organize tarım havzası olarak ilan edilmesine dikkat çekildi. Raporda bölge illerinde alternatif ürünlerin ekiminin sağlanması ve bu konuda üreticilerin bilgilendirilmesi gerekliliği

Raporda, kanun taslağında yer alan yeni iş yeri açılışlarında alınacak olan izin harçlarının artırılması hükmünün özellikle ekonomik açıdan gelişmemiş ve yeni iş yerlerinin sıkça açılmadığı illeri "fevkalade" olumsuz etkileyeceği belirtilirken, işsizliğin ciddi bir sorun olduğu Türkiye'de yeni girişimcilerin iş yeri açmalarının desteklenmesi, bu bağlamda harç alınması uygulamasının tamamen kaldırılması gerektiği vurgulandı.

İstihdamın üzerindeki yükler konusuna da değinilen raporda, işsizliğin bugün iktisadi olduğu kadar, toplumsal alanda da en ciddi mesele olduğunu, istihdam sorununun çözümü için tek başına sanayi yatırımlarının yeterli olmadığı ifade edildi. Bu nedenle alternatif çözümler ve yaklaşımlar üretilmek zorunda olduğuna dikkat çekilen raporda, Türkiye'de istihdamın üzerindeki vergi ve sigorta primleri yükünün gelişmiş ülkeler ve AB ülkelerine göre çok yüksek olduğu, bunun da gelişmekte olan illerde zaten zor şartlarda çalışan sanayici ve iş adamlarını daha da zor durumda bıraktığı ifade edildi.

Ülkelerin kalkınmasında önemli unsurların başında teşviklerin geldiği de belirtilen raporda, ancak Türkiye'de teşvik uygulamalarının her dönem tartışma konusu olduğu ve birçok teşvik kanununun beklenen sonuçları vermediği öne sürüldü. Raporda, Teşvik Yasası'nın revize edilerek sektörel ve bölgesel yapılmasının, Türkiye'nin bölgeler arası gelişmişlik düzeylerinin dengelenmesinde daha başarılı sonuçlar vereceği belirtildi.

Türkiye'nin uzun süredir gündeminde olan ve özünde tüketici, esnaf ve sanatkarlar ile küçük işletmelerin korunmasını amaçlayan, büyük mağazalar ile onların tedarikçisi KOBİ'ler arasında yaşanan haksız rekabeti önle-

meyi amaçlayan Market Yasası ile ilgili de görüşlere yer verilen raporda, kuruluş izin kriterleri arasında yer alan "faaliyet gösterilecek yerdeki esnaf ve sanatkarlar ile küçük ve orta boy işletme yoğunluğu" kriterinde yoğunluğun ne kadar olması gerektiğinin şimdiden belirlenmesi önerildi.

AB ülkelerindeki bankacılık sektöründe yabancı sermaye oranının yüzde onu geçmediği, Türkiye'de ise bankacılık sektöründeki yabancı sermaye oranının yüzde 36,2'ye ulaştığına dikkat çekilen raporda, Türkiye'de bu konunun kritik bir duruma geldiği belirtildi. 2008 yılında uygulanacağı öngörülen ve bankacılıkta risk yönetimi açısından yeni düzenlemeler getiren Basel-II süreciyle birlikte, bankacılık sektöründen kredi almanın daha da zorlaşacağını ve KOBİ'lerin kredi imkânlarının iyice daralacağı, kredide de yabancı bankaların

üzerinde duruldu. Halen sanayi ürünü olarak geçen mantar ürününün tarım ürünü kapsamına alınması belirtilen raporda, halıcılığın teşvik edilmesi ve Antalya, Isparta, Burdur illerini kapsayacak yeni bir organize sanayi bölgesi kurulmasına ihtiyaç duyulduğu vurgulandı. OSB'ler konusunda ise, Burdur OSB'nin tamamlanabilmesi için bürokratik engellerin ortadan kaldırılması, Yalvaç OSB'nin kamulaştırma çalışmaları için yeterli ödeneğin ayrılmasının gerekliliği üzerinde duruldu. Antalya deniz turizmi ve bölge yatçılığı için büyük önem arz eden; Manavgat yat yapımı ve çekek yeri ile organize yat bölgesi projesinin en kısa zamanda hayata geçirilmesi gerektiği belirtilen raporda, Türkiye'nin en hızlı gelişen ve büyüyen yöresi olan Antalya ve bölgesinin artan enerji ihtiyacının sorun olmaya devam ettiği üzerinde duruldu.

Alanya, Manavgat, Kumluca, Finike bölgeleri doğalgaz programına alınması,

Antalya'dan Kemer-Tekirova istikametine kadar gelen bölünmüş yolun Kumluca- Finike istikametine doğru acilen tamamlanması gerektiği vurgulandı. Bölgenin kuzey illerinin liman ile bağlantısının kurulması ve geliştirilmesi için "Burdur-Antalya tren yolu" güzergâhının bir an evvel hayata geçirilmesi, bölgeye yaz aylarında gelen turist sayısının da göz önüne alınıp karayolu ulaşımında süren aksaklıkların giderilmesi bağlamında Antalya çevre yolu yapımına hemen başlanılmasının beklendiği belirtildi.

BATI KARADENİZ BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Batı Karadeniz: Sedat İşeri Kastamonu Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı.

Batı Karadeniz Bölgesinde tarım ve hayvancılığın sanayi kuruluşlarının çoğalması ile beraber geri planda kalmasının bölgesel gelişmeyi yavaşlatmakta olduğu vurgulanan raporda, bölgesel ve ürüne dayalı teşvikler çıkartılmasının üzerinde duruldu. Gümüşhacıköy Organize Tarım Bölgesi'nin hayata geçirilmesi, tütün ekim alanlarının çoğaltılmalısı istendi. Kastamonu ve Suluova Organize Besi Bölgesi kurulmasına dikkat çekilen raporda, Bafra Karaköy Tarım İşletmesi'nin özelleştirilerek bölge halkı ve sivil toplum örgütleri ile kurulacak bir şirkete devrinin sağlanmasının, işletmenin eski işlevlerini kazanmasını sağlayacağına dikkat çekildi. Raporda, tarımda kredi uygulamasının yetersizliği, modernizasyon, pazar sorunları, tarım arazisi azlığı gibi sorunların çözülerek tarımsal potansiyelin verimli olarak değerlendirilmesinin sağlanması gereği üzerinde duruldu ve ilçeler bazında tarım ve hayvancılık teşvikleri üzerinde ayrıntılı değerlendirmeler yapıldı. Batı Karadeniz Bölgesi'nin, iklim ve coğrafi koşullar nedeni ile Akdeniz ve Ege Bölgeleri gibi yaz turizmi süresi uzun olmadığından alternatif turizm olanaklarının canlandırılması belirtilen raporda; alternatif turizm olanaklarından, kültür turizmi, yayla turizmi, kaplıca turizmi, kış turizmi, yürüyüş sporları gibi olanakların ön plana çıkarılması istendi. Organize sanayi bölgelerinin, Batı Karadeniz Bölgesi'nde sanayi ve ticaret alanındaki kalkınmanın can damarı olacağı üzerinde durulan raporda; Kastamonu ve Amasya mermercilik OSB kurulması, ayrıca Zile-Tosya-Taşköprü-Vezirköprü OSB'leri kurulmasının gerekliliği belirtildi. Batı Karadeniz Bölgesi'nde sanayinin hızla ve bir bütün olarak gelişebilmesi için gerekli enerji altyapısının bir an önce tamamlanmasına dikkat çekilen raporda, Filyos Vadisi Projesi'nin önemine değinildi. Türkiye'de kurulması planlanan rafinerilerden birinin mutlaka Samsun'a kurulması istenirken, Karabük'te hava kirliliğinin önemli bir sorun olduğuna işaret edilerek tüm bölgeye doğalgaz getirilmesinin gerekliliği belirtildi. Bölgenin en önemli sorununun yol ve ulaşım olduğu vurgulanan raporda; ulaşımda karayollarının iyileştirilmesi yanında demiryolu taşımacılığının yeniden gözden geçirilmesinin hayati önemine dikkat çekilerek, Samsun-Sarp demiryolunun plana alınması belirtildi. Bartın Limanı'nın genişlemesi Samsun Limanı özelleştirme takviminin bir an

büyük söz sahibi olacağı iddia edilen raporda, şöyle denildi:

"Bankacılık sektöründeki yabancılaşma optimal noktayı geçmiştir. Dolayısıyla reel sektörün can damarı olan bankalarımızın büyük bir kısmının yabancıların eline geçmesi sektörün finansı açısından büyük sıkıntılar doğuracaktır. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik koşulların ve küresel, özellikle de Ortadoğu'ya ilişkin siyasi gelişmelerin dikkate alınması durumunda bankacılık sisteminde yabancıların hakimiyetinin artmasının orta ve uzun vadede ülkemiz aleyhine ciddi sorunlar yaratma potansiyeli taşıdığını düşünmekteyiz. Ülkemize yabancı sermaye girişini desteklemekle birlikte son derece kritik bir öneme sahip bankacılık sektöründe yabancıların, bankacılık sektöründeki payı, toplam aktiflerin yüzde 20'si ile sınırlanmalıdır".

İbrahim Başaran Gebze Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

Reel sektörle finans sektörünün birbirine bağlı, birbirini tamamlayan iki sektör olduğuna işaret edilen raporda, 2001 yılında yaşanan büyük ekonomik kriz sonrası yeniden yapılanan finans sektörüne özellikle yabancı yatırımcıların girmesiyle yeni bir dönem başladığı, ancak bu yeni dönemin, banka aracılık maliyetleri ve uygulamalarında bazı olumsuzlukları da beraberinde getirdiği ifade edildi. Bankaların ücret, komisyon, hesap işletim ücreti gibi hizmetler adı altında toplam 80 işlem için vatandaştan para talep ettiğine dikkat çekilen raporda, her geçen gün değişik isimler altında çıkarılan komisyonlar ve aynı hizmetler için farklı ücret taleplerinin vatandaşlarımızı sistemin dışına ittiği ve artık bu konuda standart bir uygulama yapılması gerektiği vurgulandı.

KOBİ'lerin bankası olan Halk Bankası mutlaka özelleşecek ise, özelleşecek hisselerin Türkiye'de işletmeler arasındaki ağırlığı yüzde 95'i aşan KOBİ'lere devredilmesi gerektiği savunulan raporda, özelleştirmenin tamamen milli sermaye ile yapılması gerektiği vurgulandı. Halkbank'ın halka açılmadan önce yüzde 75'lik payla ilgili "stratejik yol haritası"nın da kamuoyu ile paylaşılmasının önemine işaret edildi.

TİCARET ODALARI KONSEYİ'NİN ÖNCELİKLERİ

Raporda, Ticaret Odaları Konseyi'nin öncelikleri "Market Yasası, Bankacılık Sektörünün Yabancılaşması, İndirimli Satışlar Yasası, Maliyenin Uygulamaları ve Sınır Ticaret Merkezleri" olarak belirlendi. Bu başlıklar altında Market Yasası'nın önemi vurgulanarak büyük mağazaların istedikleri her yerde, özellikle şehir merkezlerinde faaliyette bulunmalarının

küçük esnafı ciddi anlamda sıkıntıya sokmakta olduğu belirtildi.

Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısında önemli bir yeri olan bakkal, büfe gibi küçük işletmelerin büyük mağazalarla rekabet karşısında kapanma noktasına gelmesi toplumda büyük mağazalara karşı tepki oluşturduğuna dikkat çekilen raporda, küçük esnafın haklarının korunması, istismar edilmesinin önlenmesi büyük mağazaların sadece belirli saatler içerisinde açık kalması gibi hukuki düzenlemeler istendi. Avrupa Birliği'nin hipermarketler konusunda yıllardır uyguladığı kuralların Türkiye'de geçerli kılınması ve "Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı Taslağı" nın en kısa sürede yasalaşması talep edildi.

AB ülkelerindeki bankacılık sektöründe yabancı sermaye oranının yüzde onunu geçmediği, ülkemiz de ise bankacılık sektöründeki yabancı sermaye oranının yüzde 36,2'ye ulaşıtığına dikkat çekilen raporda, bankacılık sektöründe yabancıların, bankacılık sektöründeki payı, toplam aktiflerin yüzde 20 ile sınırlanması belirtildi. Türkiye'de indirimli satışlara ilişkin yasal bir düzenleme bulunmadığı için firmalar arasında haksız rekabetin oluştuğu ve tüketicinin yanıltıldığı şikâyetler dikkate alınarak, ticari işletmenin tasfiye nedeniyle indirimli satış yapabilmesi için, indirimli satılacak ürünlerin envanterini, üyesi olduğu ticaret ve sanayi odalarına vererek, buradan gerekli izni aldıktan sonraki altı aylık sürede, tasfiye nedeniyle indirimli satışları iki ayı aşmayacak bir sürede tamamlanması belirtildi. Raporda, indirimli satışların tek başına bir kanun tasarısı olarak hazırlanması ve bu kanun tasarısında TOBB'a bağlı odaların özellikle izin ve denetim konularında yetkilendirilmeleri gerektiği belirtildi.

önce açıklanması, Samsun'a tersane kurulmasının bölge için büyük önem arz etmekte olduğu vurgulanan raporda, İnebolu Gümrüğü'nün açılmasının bölgedeki ihracatçıları rahatlatacağı belirtilerek, Karadeniz Ereğli'de liman projesi zaman kaybetmeden hayata geçirilmesi istendi.

DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Nüfusunun önemli bir kısmı özellikle gelir düzeyi düşük illerden göçle gelenlerden oluşan Doğu Akdeniz Bölgesi'nde yeni gelenlerin bölgeye uyumu için çeşitli mikro çalışmalar yapılmasına dikkat çekilen raporda, Kentsel Dönüşüm Projelerinin başlatılmasının zorunluluğu üzerinde duruldu.

Doğu Karadeniz: Kadri Şaman Mersin TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

Serbest Bölgelerde Çifte Vergilendirmenin önlenmesi ile ilgili olarak;

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilmiş olan yasa tasarısının, her geçen gün kan kaybettiği vurgulanan raporda, Serbest Bölgelerin canlanabilmesi için bir an önce meclis gündemine getirilerek yasalaştırılması gerekliliği belirtildi. TEDAŞ'ın Tarife Uygulama Usul ve Esasları gereğince, kuruluşundan bu yana serbest bölgeler için "sanayi tarifesi" uygulanırken Eylül 2006'dan bu yana "ticaret tarifesinin" uygulanmasının söz konusu olduğuna değinilen raporda; konunun Bakanlar Kurulunda görüşülerek, Serbest Bölgelere satılan elektrik enerjisi için enerjiyi çoğunlukla kullanan sektöre göre tarife belirlemesi yapılmasının sağlanması belirtildi.

Raporda Türkiye'nin, hızla azalan rekabet gücünü yeniden tesis etmek, dünya fiyatlarından ve kaliteli üretim yapabilen, her türlü yeniliği ve teknolojiyi takip eden öncü sanayici ve ihracatçılara sahip olmak ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlayabilmek için acilen sanayi politikaları ve stratejilerine gereksinim duyulduğuna dikkat çekildi.

Türkiye'nin hızla sanayi envanter sistemini oluşturması vurgulanan raporda; "KOSGEB yeniden yapılandırılmalı. KOBİ'lere verilen desteklerde uygulamada görülen engeller kaldırılmalıdır" ifadesi yer aldı. Halk Bankası'nın, KOBİ'lerin bankası olmaya devam etmesi ve kullandırdığı finansman türlerinin çeşitlendirilmesi istenirken, vergi yükü ve sanayinin girdi maliyetlerinin azaltılması istendi. "Sanayici Ar-Ge ve inovasyona yönlendirilmeli, bu konuda teşvik tedbirleri artırılmalı" denilen raporda, Dörtyol ve Erzin'deki sanayi yatırımları için organize sanayi bölgesi yatırım programına alınmasının gerekliliği üzerinde duruldu. Sanayiciye hammadde sağlanması açısından İskenderun Demir Çelik Fabrikasının hammadde üretimi çoğaltılması ve hızlandırılmasının önemine vurgu yapıldı. Tarım İhtisas Organize Bölgeleri Yatırım programına alınmasına, Organize Sera Bölgeleri kurulmasına dikkat çekilen raporda ayrıca tohum ithali ile ilgili yeni bir düzenleme yapılması gerekliliği ifade edildi. Tarım arazilerinin daha fazla bölünmemesi için; Miras Hukukunun yeniden ele alınması ve miras yolu ile parçalanan tarım işletmeleri en yakın parçası ile birleştirilerek işlenebilecek standarda getirilmesi belirtildi. Raporda, pamuk üreticisine maksimum destek verilerek pamuk ekiminin cazip seviyeye getirilmesi istendi. Sulama ile ilgili olarak; Yılda iki kere ürün alan Kozan ilçesine, Kozan Barajı'nın su seviyesi düştüğünden Göksu ırmağından takviye yapılması, Yarseli Barajı'nın yükseltilmeli, Mut Ovası'nın sulama projesi bitirilerek hayata geçirilmesi, kıraç ve susuz alanların tarıma elverişli hale getirilmesi için Adatepe barajının acilen bitirilmesi üzerinde duruldu. Akdeniz sineği ile mücadele planlı bir şekilde sürdürülmesi belirtilen raporda, devlet desteğiyle Ziraat Fakülteleri'nin araştırma tekniklerinin geliştirilmesi istendi.

Raporda, Türkiye'nin, hedeflerinin gerçekleştirilmesi, kamu finansmanı probleminin çözülmesi ve ekonominin kalıcı bir büyüme sürecine girebilmesi için diğer ülkeler ve özellikle Avrupa Birliği ülkelerindeki gelişmeler de dikkate alınarak vergi sisteminin yeniden yapılandırılması gerekliliği saptanarak Maliye Bakanlığı tarafından bir dizi uygulamanın başlatıldığı belirtildi. Ancak, bu olumlu gelişmelere aykırı olarak, yerel düzeyde Maliyenin yapmış olduğu uygulamaların sıkıntı yarattığı ifade edildi. Raporda, sınır illerinin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmak ve bölgedeki komşu ülkelerle ticaretin artırılmasını sağlamak üzere; Sınır kapılarımızda kurulması planlanan Sınır Ticaret Merkezleri'nin biran önce hayata geçirilmesi gerekliliği vurgulandı.

SANAYİ ODALARI KONSEYİ'NİN ÖNCELİKLERİ

Müjdat Keçeci Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

Raporda, Sanayi Odaları Konseyi'nin öncelikleri "Zorunlu İstihdam Yükümlülüklerinin hafifletilmesi, İstihdam Üzerindeki Yüklerin hafifletilmesi, İşsizlik Sigortası Fonunun Kıdem Tazminatı Fonu Olarak Yeniden Yapılandırılması, Mesleki Eğitim, Sanayi Stratejisinin Belirlenmesi ve Sanayi Envanterinin Oluşturulması, Yatırım İndirimi Sektörel ve Bölgesel Teşvik, Halk Bankası Özelleştirilmesi ve Bankalardaki Yabancı Sermaye Oranı, İl özel İdare ve Belediye Gelirleri Kanunu" olarak belirlendi.

İş Kanunu uyarınca 50 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işyerleri için yüzde altı oranında özürlü, eski hükümlü ve terör mağdurlarını istihdam etme zorunluluğu, işletmelere ağır bir yük getirmenin yanında onların büyümelerini olumsuz etkilediği konusunda raporda yer alan uyarı kapsamında, zorunlu istihdamın kaldırılması veya destekli istihdama dönüştürülmesi istendi. Ayrıca özürlülerin ve terör mağdurlarının istihdamında sayı kriteri yerine vergi ve SSK primi muafiyeti gibi teşviklere başvurulması belirtildi.

Raporda, Türkiye'nin OECD ülkeleri içinde istihdam üzerindeki prim ve vergi yükünün en fazla olduğu ülke konumunda olduğuna dikkat çekilerek, istihdam maliyetlerinin azaltılmasına yönelik bir çalışmanın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde vakit geçirmeden gerçekleştirilmesi gerekliliğine değinildi. Bu kapsamda, işveren sigortası priminin düşürülmesi ile kıdem tazminatının yeniden yapılandırılması gibi konuların ele alınması talep edildi. Ayrıca işgücü maliyetinin aşağıya çekilebilmesi için SSK prim oranlarının, bir geçiş planı çerçevesinde aşağı çekilmesi gerektiği belirtildi. Yüzde iki olan işsizlik sigortası işveren prim oranının da, en kısa zamanda yüzde bire çekilmesi ifade edildi.

Raporda, OECD verilerine göre Türkiye, Portekiz ile birlikte en yüksek kıdem tazminatının ödendiği ülke olduğuna işaret edilerek, kı-

dem tazminatı fonu için gerekli kaynak oluşturulana kadar, işsizlik sigortası fonundan yararlanılması, bir seçenek olarak değerlendirilmesi talep edildi. Ekonominin ihtiyacı olan kalifiye insan gücünün yetiştirilmesinde iş dünyası ile pratik işbirliğine giden okul-işletme işbirliği modelleri tasarlanıp, uygulanmasının altı çizilerek, gerek lise, gerekse üniversite öğrencilerinin mezuniyetten önce sanayide çalışarak deneyim kazanmaları ve KOBİ'ler gibi tam zamanlı eleman istihdam edebilecek kaynaklara sahip olmayan firmalara proje bazında destek verebilmelerine olanak verecek programların yürürlüğe konulması ifade edildi.

Raporda, meslek okullarının ön plana çıkmasının beklendiği belirtilerek üniversiteye girişte meslek opkullarının sorunlarının aşılması istendi. Mesleki Eğitim Kanunu'nda yer alan ve 20'den fazla çalışanı olan şirketin "eğitim yeri tahsisi" hükmünün, mevcut şartlarda uygulanabilir gözükmemekte olduğuna dikkat

Çukurova'da Turizm Master planı hazırlanarak, bölgesel tarihi eserlerin korunması üzerinde durulan raporda, Güzelyayla'da yapılan tesisleri bitirilerek faaliyete geçirilmesi ve Kuşlar Mağarası'nın, MTA tarafından araştırması yapılarak turizme kazandırılmasına dikkat çekildi. Ayrıca, Batı Akdeniz'e gelen turistin Doğu Akdeniz'e ulaşabilmesinin sağlanması için Taşucu-Gazipaşa arasındaki ihalesi yapılan duble yolun bir an önce bitirilmesi, Anamur-Silifke arasına duble yol yapılmalısı ve Mersin-Silifke arasındaki demiryolu projesi bir an önce hayata geçirilmesi istendi.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Doğu Anadolu: Muammer Cindilli Erzurum TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

GAP'ın Doğu Karadeniz'e bağlanması için Doğu Anadolu bölgesindeki yolların acilen rehabilite edilmesi ve uluslararası standartlara getirilmesi gerektiği vurgulanan raporda, "tarihi İpekyolu'nun yeniden canlandırılırken, bu çalışmaların Doğu Anadolu'ya yönelik hızlı trenle taçlandırılmalıdır" denildi. Kars ve Iğdır'ın Nahçivan-İran ve Ermenistan'la sınır komşusu olmasının oluşturduğu stratejik konumu ve üretimi göz önüne alınarak Kars-Iğdır-Nahçivan ve İran demiryolunun bağlantısı üzrinde durulan raporda, ayrıca Kars-Tiflis demiryolu projesinin Ardahan'dan geçişinin sağlanması yönündeki çalışmaların yönlendirilmesi gerektiği belirtildi. İhale aşamasında olan Yüksekova'daki Havaalanı çalışmasının hızlandırılması, Erzurum Havalimanından komşu ülkelere uçak seferlerinin başlatılması, Kars Havaalanı'nın uluslararası seferlere açılarak gümrük işlemlerinin yapılabilmesi sağlanması üzerinde duruldu. Van gölünden ulaşım açısından istifade edilmesine dikkat çekilen raporda, turizm eksenli Doğu Anadolu Kalkınma Projesi'nin hayata geçirilebilmesi istendi. Nemrut Dağı eteğine yapılmakta olan kayak tesislerinin bitirilerek, 2011 Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunlarının Erzurum'da yapılması nedeniyle Konaklı Kayak Bölgesi'nin de altyapı çalışmalarının bitirilmesi gerekliliği üzerinde duruldu. 5084 sayılı Teşvik Yasası'nın yeniden düzenlenmesi aşamasında Doğu Anadolu'nun ayrı bir dikkat ve hassasiyetle özel bir başlıkta ele alınması istenen raporda dokuz yıldır bitirilemeyen Ağrı Organize Sanayi Bölgesi'nin tamamlanabilmesi için gerekli desteğin sağlanması istendi. Van 2.Organize Sanayi Bölgesi'nin bir an önce kurulması, Bingöl OSB'nin tamamlanması, Erzurum OSB alanının genişletilmesininin gerekliliğine dikkat çekilen raporda, Erzurum'dan geçen Bakü-Tiflis ve İran boru hattının, arazinin ucuz olması ve Kuzeydoğu Anadolu'daki ihtiyaç nedeniyle bir Petrol Rafineri açılması gerekliliği vurgulandı. "Sınır ticaret merkezlerine gereken önemin verilerek yörede yatırımların önü açılmalıdır" ifadesi yeralan raporda, sınır ticaret merkezleri uygulamasında mücavir il uygulamasının yeniden değerlendirilmesi istendi. Muş ovasının geleceği için Derenaj Projesi'nin hayata geçirilmesi ve organik tarımcılığın geliştirilmesi üzerinde durularak tarım alanlarından toprak analizleri yapılarak uygun mahsullerin ekiminin sağlanması gerekliliği belirtildi. Arıcılık sektörünün canlandırılması, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından bu konuda eğitici kurslar verilmesi, Yüksekova Ovası'nın her yönüyle üretime katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmesinin belirtildiği raporda, Muş'ta et ve süt besiciliği ile ilgili modern tesisler kurulması istendi. Köye dönüşlerin cazip hale getirilerek tarım ve turizm alanında yatırımlar yapılması üzerinde durularak, köye geri dönmek isteyenlere tarım arazisi ve mera sağlanması istendi. Köye Dönüş Projesi kapsamında yapılan afet konutlarının şehirlere değil köylere yapılması vurgulanan raporda, Hakkari Barajındaki Zap Vadisi'nin, enerji havzasına dönüştürülerek işsizlik sorununun çözülmesi istendi. Raporda; doğudan batıya göç olgusunu dikkate alarak binlerce kişinin istihdam edildiği eğitim

çekilerek, "eğitim yerinin oluşturulmasıyla ilgili bir kılavuzun yayımlanması, sanayicimize bu konuda yardımcı olacaktır" denildi. İş Kanunu ile "iş güvenliği ve işçi sağlığı müessesesi"nin hüküm altına alındığı, fakat bu alanda yetişmiş uzman mühendis yokluğuna vurgu yapılan raporda, mühendislik fakültelerinde sertifika programı seviyesinde olmak üzere iş güvenliği derslerinin verilmesi ve bu müessesenin sağlıklı bir şekilde hayata geçirilmesi gerektiği belirtildi.

Türkiye'nin ekonomik gücünün artırılması için büyümenin kaynaklarına inen, dinamik, akılcı, teknolojik gelişmeyi özendirici, verimlilik ve etkinliği arttırıcı bir sanayi stratejinin geliştirilmesi gerektiği belirtilen raporda, sanayi stratejisi geliştirilmesi ve sanayi envanteri çıkarılması talep edildi. Bu envanterin de sürekli güncellenmesi ve kolay erişilebilir olmasının da son derece önemli olduğu vurgulandı.

Raporda, işsizliğin azaltılması, bölgesel farklılıkların giderilmesi ve göç gibi birçok sosyal sorunun çözümünde önemli bir araç olarak kullanılan yatırım indiriminin tamamen kaldırılmasının yatırım ortamını olumsuz yönde etkilediği ifade edildi. Yatırım indiriminin bölgelere, sektörlere ve yatırım miktarlarına göre farklılaştırılması gerektiği vurgulandı.

Yeni teşvik sisteminde, bölgeleri temel alan uygulamadan vazgeçilerek, ihracat odaklı sektörleri öne çıkaran bir teşvik sistemine geçilmesi talep edildi. KOBİ'lerin bankası olan Halk Bankası'nın özelleşmesine yönelik olarak, özelleşecek hisselerin KOBİ'lere devredilmesi önerildi. Özelleştirmenin tamamen milli sermaye ile yapılması ve halka açılmadan önce yüzde 75'lik payla ilgili "Stratejik Yol Haritası"nın kamuoyu ile paylaşılması gerektiği vurgulandı. Yabancı bankaların KOBİ'lere kredi vermek yerine mali yapısı sağlam köklü firmaları tercih ettiklerine dikkat çekilerek, bankacılık sisteminde, provizyon, EFT, hesap işletim v.b. çeşitli isimler altında tahsil edilen ücret ve komisyonlardan kaynaklanan maliyetler, reel kesimin sorunları arasında gösterildi.

Metin Kalkavan İMEAK Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

Başbakanlık tarafından TBMM'ye sevk edilen İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu Tasarısı üzerine iş âlemini en fazla etkileyecek olan ek yüklere değinilerek, kanun tasarısıyla "işyeri açma izni harcı"nda ciddi değişiklik yapılmakta olduğu belirtildi. İşyeri açma izni harcının metrekare başına bir YTL olarak ve 300 metrekareyi aşan yerlerde aşan kısım için harcın yüzde elli oranında hesaplanmasının öngörülmesinin doğru olmadığı çünkü, madencilik sektöründe 2000 hektara kadar olan alanlara maden ruhsatı verildiği düşünülürse, iş yeri açma izin harcını 10 milyon YTL'ye kadar yükseltmekte olduğu belirtildi.

DENİZ TİCARET ODALARI'NIN ÖNCELİKLERİ

Raporda, Deniz Ticaret Odaları'nın öncelikleri "Kıyı Master Planı, Denizcilik Eğitimi, Taşımacılığın Artırılması, Hazine Arazilerinin Kiralanması ve Marinalarda Deniz Yüzeyinden Kira Alınması, Sağlık Resmi Tarifesi Ücretleri" olarak belirlendi.

Raporda, kıyısal alanların yıllardan beri gelişi güzel kullanıldığına dikkat çekilerek, kıyılarını yanlış ve

gelişigüzel kullanımını önlemek amacıyla ülkenin genel ekonomik menfaatleri doğrultusunda Türkiye Kıyıları Master Planı yapılması gerekliliği üzerinde duruldu. Yeni limanlar, tersane bölgeleri, turizm bölgeleri, balık çiftlikleri, yat demirleme yerleri, yat çekek ve bağlama yerleri/marinalar, kurvaziyer limanlar, fabrikalar Kıyı Master Planı dâhilinde yapılması istenen raporda, gemi adamı ihtiyacının çözümü için; Denizcilik Üniversitesi'ne izin verilmesi talep edildi.

İstihdam sorunlarının Türk gemi adamlarının gelişmiş ülke filolarında da çalışmasına olanak sağlanarak aşılması üzerinde durularak, STCW'deki asgari standartların üzerinde bir kalitenin sağlanması ile mümkün olacağı vurgulandı. Ayrıca raporda, belirli eğitim düzeyindeki kişilere tayfa sınıfı gemi adamı eğitimi verilerek bunları yurtdışına ihraç eden ve yılda altı milyar dolar getiri sağlayan Filipinler örneği verilerek, Türkiye'de de lise mezunu gençlerin bu alanda yetiştirilmesi ifade edildi.

Karayolu taşımacılığında yo-

ve çağrı-operasyon merkezleri gibi emek yoğun sektörlerin bölgede yapılandırılması ile ilgili hususi tedbir ve teşvikler de doğulan yerde doymanın bir aracı olarak düşünülmesi ifade edildi

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Doğu Karadeniz: Ömer Aydın Ordu TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

Raporda bölgesel bazda Doğu Karadeniz Bölgesi'nin sorunları dile getirilirken, GAP Bölgesi'nin Doğu Karadeniz Bölgesi Üzerinden Kafkasya ve Rusya'ya bağlanmasının bölge ticaret yapısını değiştireceği ifade edildi. Doğu Karadeniz'de limanı olmayan tek il merkezi olan Ordu'nun Efirli Liman Projesi'in tevsi yatırımlarının bütçeye konularak başlatılması istenen raporda, birinci önceliğin yolların yapılmasına yönelik olduğuna dikkat çekildi. DOKAP Bölgesel kalkınma stratejisinde turizmin önemli bir yere sahip olup, bu çerçevede bölge illerinin turizm potansiyellerinin birleştirilmesine dönük altyapı çalışmalarına bir an önce başlanması, bölgedeki yaylaların standartları yükseltilerek yaylalar arası bağlantı yolları ile ulaşım sağlanıp paket turizm projesi haline getirilmesi belirtildi. Karadeniz turizminin KOSGEB Destekleri içinde yer alması vurgulanan raporda, Turizm Hizmet Sektörü'ne yataklı turizm tesisleri gibi KOBİ tanımı getirilmesi, Bolaman-Efirli-Perşembe arasındaki özel turizm proje bölgesinde yeni turizm alanlarının açılması ile bölge turizminin entegrasyonunun sağlanacağı ifade edildi. Raporda, teşviklerin sektörel ve bölgesel olarak tespit edilmesi üzerinde durularak, iç piyasada dolaşan yabancı çayların ciddi şekilde denetim ve kontrolünün sağlanabilmesi için, çay ithalatında gümrük girişinin Rize'den yapılarak, Rize'ye Çay İhtisas Gümrüğü kurulması istendi. Yöre için önemli bir ürün olan fındık sektörü için, "Uluslararası Fındık İhtisas Borsası ve Lisanslı Depolar"ın kurulmasına dikkat çekilen raporda, kaliteli fındık üretimi için teşvikler sağlanması, gerekli kaynak ve fonların bütçeye konulması ve endüstriyel üretimin teşvik edilmesi gerektiği vurgulandı.

Avrupa pazarlarında rekabet edebilmek için organik çayın üretiminin teşvik edilmesi istenerek, KOBİ kredileri faizlerinin düşürülmesi ve özellikle Hazine Destekli KOBİ Teşvik Kredilerinin iki-üç yıldır değişmeyen faizlerinin makul seviyelere indirilmesi istendi. Raporda Karadeniz Bölgesi'nin; tersane sektörü açısından özel önem arz etmekte olduğu vurgulanarak, Ünye-Fatsa-Gülyalı Tersane alanları ile bölgedeki diğer tersane yatırım alanlarının bürokratik yürütülmesi gereken işlemlerde sürenin kısalabilmesi için özel desteğe ihtiyaç duyulduğu ifade edildi.

EGE BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Raporda, Ege Bölgesi'ndeki KOBİ'lerin uluslararası piyasalarda rekabet edebilmeleri için; kıdem tazminatı fonunun bir an önce kurulması, zorunlu istihdamın yeniden değerlendirilmesi, istihdam üzerindeki yüklerin azaltılması, enerji maliyetlerinin düşürülmesi ve bölgesel bazda Eximbank kredilerinden KOBİ'lerin daha fazla yararlandırılması üzerinde duruldu. Özellikle ihracat potansiyeli olan aynı sektördeki üretici firmaların birleşerek sektörel dış ticaret şirketleri kurmaların teşvik edilmesi vurgulanarak, yeni organize sanayi bölgelerinin kurulması ve bu konuda bürokratik işlemler azaltılması istendi. Teknopark, Serbest Bölgeler ve İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri'nin kurulması için verilen maddi desteklerin artırılması gerektiği ifade edilen raporda, ayrıca Organize Sanayi Bölge'lerinin kuruluşunda kamulaştırma kredisi sağlanması istendi.

ğun trafikte oluşan kazalar ile karayollarındaki tahribatın önlenmesi için yurtiçi yük ve yolcu taşımacılığının karayolundan denizyoluna kaydırılması belirtilen raporda, Kabotaj Taşımacılığı Saha Etüd Çalışması Projesi ile çıkan analizlerin yürürlüğe konulması vurgulandı. Türkiye'nin transit ticaretinin gelişmesi ve dünya ticaretinden pay alması için: öncelikle, "Konteynır Üssü" kurulması belirtildi. "Tek Tip Taahhütname" ve "Hazine Arazilerinin Kiralanmasını Belirleyen Usul ve Esaslar İle İlgili Tebliğ"in yeniden düzenlenmesi talep edildi. Yabancı ülke limanları ile rekabet edebilmek maksadıyla liman sağlık resmi ücretlerinin bu ülkelerle aynı oranda olması için mevzuatta düzenlemeler yapılarak, indirimler sağlanması istendi. Raporda, Türk Boğazları'nda Montreux gereği, elde edilmiş hak olarak gemiye görevli personel çıkarılarak yapılan sağlık kontrol uygulaması aynen sürdürülmesi gerektiği belirtildi.

TİCARET BORSALARI'NIN ÖNCELİKLERİ

Raporda, Ticaret odaları Konseyi'nin öncelikleri "Kayıtdışı ile Mücadele, Lisanslı Depoculuktaki Yapısal Eksiklikler ve Ürün İhtisas Borsacılığı, Ürün Planlaması, Tarım Planlamasında Uzaydan Rekolte Tesbiti, Temel Gıda Maddelerindeki KDV Oranları, Bağ-Kur Kesintileri, Toprak Kirlenmesi, Hayvancılık ve Tarım Kanunu" olarak belirlendi.

Bu başlıklar altında ticaret borsaları, tarımdaki kayıt dışılığın önlenmesinin, diğer sektörlerdeki mücadeleyi de olumlu olarak etkileyeceğine dikkat çekildi. Yurt sathına yayılmış olan 113 ticaret borsasının ellerindeki bilgi birikimi ve deneyimli kadroların iyi değerlendirilmesi halinde, kayıt dışı ekonomi ile mücadelede çok önemli mesafeler alınacağı belirtilen raporda, ticaret borsaları ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı birimleri arasında işbirliği imkânları oluşturulması talep edildi. Lisanslı depoculuğun gelişmesinin önündeki yapısal, kurumsal, yasal, finansal ve vergisel engellerin kaldırılması istenen raporda, "Lisanslı depoculuk sisteminin faaliyete geçirilmesi açısından, üreticilerin ürün senedi karşılığında kredi sağlayabilecekleri finans sistemi yürürlüğe konulmalıdır" ifadesi kullanıldı.

Raporda tarım ürünlerine verilen teşvik primlerinin ekim öncesi açıklanması gerekliliği üzerinde durularak, üretim potansiyeline ilişkin envanterin hala oluşturulamamış olmasına dikkat çekildi. Dünyanın gelişmiş ülkeleri de dâhil olmak üzere tüm ülkelerinde temel gıda maddelerinin genel olarak en düşük vergilendirilen mallar sınıfında olduğuna vurgu yapılan raporda, gıda ürünlerine yüzde 18'lik KDV oranının hiç uygulanmaması talep edildi. Ayrıca, gıda sektöründe kayıt dışılığı teşvik ettiği savunulan aynı ürünün satış şekillerine göre farklı oranlardan vergilendirilmesi uygulamasına da son verilmesi istendi.

Raporda, makro ve mikro besin maddelerini içeren suni gübreler de aşırı ve bilinçsiz kullanım sonucu toprağın yapısının bozularak, toprak kirliliğine yol açtığı üzerinde durularak, ilaçlı mücadelenin bilinçli şekilde yapılması ile gübrelerin toprak tahlili yapıldıktan sonra uygun miktar ve doğru zamanda toprağa verilmesinin yerinde bir uygulama olacağının altı çizildi.

Ayrıca, bilinçsiz ilaçlama ve gübrelemenin, toprağın yapısını bir daha geriye dönülmeyecek şekilde bozabileceği konusuna dikkat çekildi. Büyük baş hayvancılığa yapılan desteklerin, küçükbaş hayvancılığa da artırılarak uygulanması belirtilen raporda, tarım sektörünü bir kanuna kavuşturduğu için hükümete teşekkür edildi.

Ege Bölgesi: Mehmet Yüksel Denizli Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Raporda, uluslararası akreditasyona sahip standardizasyon ve bitki kontrol laboratuarlarının yaygınlaştırılmasına dikkat çekilerek, yatırım, üretim ve istihdamda istenilen hedeflere ulaşılması için, Teşvik Yasası'nın sektörel ve bölgesel düzeyde yeniden yapılandırılması istendi. Daha önce kurulmuş mevcut turistik tesislerden ÇED raporu istenmemesi gerektiği üzerinde durularak, bunun yerine, çevreyi kirletmeyi önleyici yatırımları yapma müeyyidesi getirilmesi vurgulandı. Ege Bölgesi'nde termal turizm merkezi ilan edilen yerlerin altyapılarının biran önce yapılması, kültür balıkçılığı alanlarının yeniden tespit edilmesi istendi. Turizm sektöründe uygulanan KDV oranının yüzde sekize indirilmesi ve konaklama vergisi sıkıntıda olan turizm sektörüne ek darbe olacağına dikkat çekilerek, bundan vazgeçilmesi istendi. Raporda, tarım ürünlerinin sigortalanması konusu olumlu bir gelişme olarak değerlendirilerek yaşanan sorunların giderilmesi için yeni düzenlemelere gidilmesi istendi. Örneğin, Manisa, İzmir illerinin don kapsamı dışında kalması vb. çiftçilerin ürünlerini vadeli işlemler borsasında kolaylıkla satabilmeleri için gerekli düzenlemeler yapılması üzerinde durulan raporda, tarım ilacı, hormon kullanımı ve satışlarının da bir düzene bağlanması gerektiği ifade edildi. Raporda tarım ürünlerine verilen teşvik primlerinin ekim öncesi açıklanmasının, ürün planlanması konusunda çiftçiyi yönlendireceğinin altı çizilerek, tarımsal sanayiye geçişin desteklenmesi gerektiği belirtildi. Hayvan pazarlarının da belediyelerden borsalara devrinin sağlaması modern hayvan pazarlarının kurulmasının, satışların kayıt içine girmesine neden olacağı ifade edildi. İzmir, Aydın, Afyon, Denizli, Kütahya başta olmak üzere birçok merkez için jeotermal alanların yeni yatırım alanı oluşturacağına dikkat çekilerek, jeotermal yasasının an önce çıkarılması istendi. Raporda, Büyük Menderes, Küçük Menderes ve Gediz nehirlerinin atıklarla aşırı kirlendiği, bu nehirlerin can verdiği ovalarıyla birlikte kalkınma ve koruma projeleri yapılması gerektiği üzerinde duruldu. Eber Gölü (Bolvadin), Acıgöl (Çardak) gibi, göllerin rehabilitasyonu için korumaya alınması istendi. Afyon, Denizli, Aydın, Kütahya havaalanlarının sivil uçuşlara etkin biçimde açılması gerektiği belirtilen raporda, Çandarlı Körfezi'nde yapılması planlanan Kuzey Ege Konteynır Limanı'nın çalışmalarının hızlandırılması, Bor (Kütahya), Altın (Salihli) ve diğer kıymetli maden yataklarının işletilerek ekonomiye kazandırılması belirtildi. Raporda, bölgede tarımsal sulama için çiftçilerin dört gözle beklediği barajların yapımının hızla tamamlanması gerektiği vurgulandı.

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nin ülke ortalamalarına göre ekonomik anlamda oldukça geri kalmış olduğunun altının çizildiği raporda, yatırımların önünü açacak çok daha cazip teşviklere ihtiyaç duyulduğu ifade edildi. Teşvik Yasası'nın bölge beklentilerine cevap vermediğini, bunun yerine, illerin gelişmişlik düzeyleri ve potansiyellerine uygun olarak sektörel, bölgesel ve kademeli bir teşvik sisteminin uygulanması istenen raporda, 5350 sayılı Teşvik Yasası'nın süresinin, bölgedeki terör ve ekonomik koşullar göz önüne alınarak, 2015 yılına kadar uzatılması istendi. Enerji desteği ödemelerindeki gecikmeler ortadan kaldırılması istendi. Gaziantep'in teşvikli iller dışında kalmasının ili rekabet anlamında olumsuz etkilediği ifade edilen raporda, yatırımların Halep'e kaymaya başladığına işaret edildi. Bölgenin özel durumu göz önüne alınarak bölgesel tanıtım ve sanayinin gelişmesi için yurtiçi ve yurtdışı ihtisas fuarlarına özel önem verilmesi, bölgesel fuarlara KOSGEB'in daha fazla destek vermesi konularına yer verildi. GAP'ın bölge ve ülke kaderini değiştirecek sulama yatırımlarının oldukça düşük seviyelerde gerçekleşmiş olduğu vurgula-

Güneydoğu Anadolu: Kutbettin Arzu Diyarbakır TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

nan raporda, GAP'ın bir bütün olarak acilen tamamlanmasının ülke kalkınması için son derece önemli olduğuna dikkat çekildi. Bölge ekonomisinin temelini oluşturan tarımın gelişmesi ve beraberinde tarıma dayalı sanayinin gelişmesi için; GAP kapsamında sulama yatırımları bitirilmeli, bitirilinceye kadar pompajla sulama tesislerine enerji desteği verilmesi, akaryakıtta KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi istendi. GAP ile bağlantılı olarak tarım endüstrisini geliştirecek projeler üretilmesi ve bölge genelinde organik tarımın yaygınlaştırılması yönünde teşvikler sağlanması istendi. Tarımsal teşviklerin ürün bazında yaygınlaştırılması, ödemelerin zamanında yapılması, kuru meyve-sebze üretim ve pazarlamasının desteklenmesi gerektiği belirtilen raporda, sınırlardaki mayınlı arazilerin temizlenerek organik tarım amaçlı kullanımının sağlanması üzerinde duruldu. Başta Irak olmak üzere, Ortadoğu ülkeleriyle sınır ticaretinin geliştirilmesi için gerekli fiziki altyapı ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde durularak, bölgenin bütün komşu ülkeler ile sınır ticaretinin desteklenmesi istendi. Raporda, ekonomik alanda olduğu gibi temel insani gereksinimlerin başında gelen sağlık, eğitim, ulaşım vb. fiziki altyapı eksikliklerinin giderilmesinin bölge açısından oldukça önemli olduğu belirtildi. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu tarihi, kültürel, sosyolojik ve coğrafik yapısı itibariyle turizm açısından cazibesi vurgulanarak, Diyarbakır Surları, Zeugma, Nemrut, Hasankeyf, Harran, Balıklıgöl, Belkıs ve diğer kültürel değerlerin turizm lehine yeterince kullanamadığına dikkat çekildi. Bölgenin turizm potansiyelinin günyüzüne çıkarılması için, ulusal ve uluslararası arenada tanıtımı yapılması belirtilen raporda, bölgenin turizm destinasyonu yapılması vurgulanarak, özel sektörün turizm yatırımlarına yönelmesinin teşvik edilmesi, yap-işlet-devret modeliyle özel sektöre gerekli tahsisatların önünün açılması istendi.

İÇ ANADOLU BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

İç Anadolu: Tahir Büyükhelvacıgil Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Raporda, sektörel ve bölgesel teşviğe geçinceye kadar teşviksiz illerin geri kalmış ilçelerine teşvik verilmesi üzerinde durularak, yeni Teşvik Yasası hazırlanırken nakliye, limanlara uzaklık gibi girdi maliyetleri de göz önüne alınması, kaldırılan yatırım indiriminin Marmara Bölgesi gibi gelişmiş bölgelerin dışında mutlaka uygulanması istendi. Bölgede yapımına başlanan, ancak ödeneksizlik nedeniyle çok yavaş ilerleyen otoyol ve duble yolların ödeneklerinin artırılarak, bir an önce bitirilmesi, daha hiçbir çalışmaya başlanmamış olan tek şeritli yolların da duble yola dönüştürülmesi öncelikli talepler arasında yer aldı. Bölgedeki bütün demiryolu ağının Hızlı Tren Projesi kapsamına alınması talep edilen raporda, Eskişehir'in Gemlik limanına, Konya'nın Antalya limanına bağlantısının demiryolu ile sağlanması ve Konya-Mersin tren yolunun rehabilite edilmesi istendi. Ayrıca, Kayseri Havaalanı Terminal binasının kapasitesinin yükseltilmesi, Konya iline sivil havaalanı kurulması ve uçak seferlerinin arttırılarak yurtdışı bağlantılı seferlere dönüştürülmesi vurgulandı. İç Anadolu Bölgesi'nin tarım ve hayvancılıkta temel bir yapısal dönüşüme ihtiyacı olduğunun altı çizilerek, bölgede üniversitelerin Ziraat Fakülteleri bünyesinde gen çalışmalarının yapılabilmesi için Tarımsal Araştırma Enstitüleri kurulması istendi. Sulama kanalları ihalelerinin yapılıp sulu tarıma geçilmesi ve damlama sulama sistemine geçişin yaygınlaştırılması vurgulandı. Toplam on iki projeden oluşan KOP-Konya Ovası Sulama Projesi'ne yeterli ödenek ayrılarak sürekliliğin sağlanması ve projenin biran önce bitirilmesinin altı çizilen raporda, tarımda kullanılan yakıtta ÖTV alınmaması belirtildi. Pancarda kotanın hiç değilse şeker fabrikası olan bölgelerde kısmen kaldırılması istenirken, lisanslı depoculukta uygulamaya geçilmesi için gerekli vergisel düzenlemelerin yapılması, ayrıca bankacılık ve sigortacılık ayağında da çalışmalara hız verilmesi ifade edildi. Raporda, Başbakanlık tarafından TBMM'ye sevk edilen İl Özel İdaresi ve Belediye Gelirleri Kanunu'nun iş âlemine yeni vergiler ve mevcut vergilerde belirli değişikliklere giderek ek yükler getirmekte olduğu vurgulandı. İş âlemini en fazla etkileyecek olan ek yüklerin başlıcaları, "Konak-

İSTANBUL TRAKYA BÖL

İstanbul'un en fazla 17 milyonluk bir nüfusu kaldırabileceğinin uzamanlar tarafından ifade edildiğine dikkat çekilen raporda, göçün önlenmesi üzerinde duruluyor. Kırsal kesimlerden gelen göçü engellemek için Adapazarı, Bolu, Bilecik, Eskişehir ve Afyon gibi ara bölgelerde sanayi bölgeleri kurulmasının gerekliliği üzerinde durulan raporda, gecekondulaşmaya karşı tavizsiz mücadele edilmesi ve asla imar affının gündeme taşınmaması isteniyor. Ayrıca, nitelikli işgücü için, "İstanbul İstihdam Stratejisi" oluşturulması ve böylece işsizliğin azaltılmasının hedeflemesi isteniyor. Trakya bölgesi planlama çalışmalarının ivedilikle hayata geçirilmesi belirtilen raporda, Trakya Master Planı'nda değişiklik yapılarak, verimsiz alanların, sanayi bölgesi olmasının yolunun açılması vurgulandı. Çevreyi kirletmeyen, Trakyalıları tedirgin etmeyecek, elektrik ve elektronik alanındaki firma yatırımlarının bölgeye yönlendirilmesi talep edildi. AB'ye tam üyelik sürecinde olan Türkiye'nin, bu sürecine bölge illerinin sorunsuz ve tam ahenkli bir şekilde uyum sağlayabilmesi ve sıkıntıların soruna dönüşmeden çözümü için Yerel ve Ekonomik Sosyal Konsey oluşturulması

lama Vergisi", "İlan ve Reklâm Vergisi", "Elektrik ve Gaz Tüketim Vergisi", "Emlak Vergisi" ve "Çevre Temizlik Vergisi" olarak raporda yer aldı. Sosyal Güvenlik Kanunu'nda Bağ-Kur'luların haklarının iyeleştirilerek diğer sosyal güvenlik kurumlarıyla eşit statüye getirilmesi istendi. Mesleki eğitimin, işsizlik fonundan desteklenmesi belirtilen raporda, zorunlu istihdamın da kaldırılması ve üretime yönelik istihdamı destekleyecek kalkınma modelleri oluşturulması talep edildi. KOBİ'lerin finans kaynak sorunları da çözüme kavuşturulması istenen raporda, İslam Özel Sektörünü Geliştirme Kurumu'ndan da bir an önce yararlandırılması istendi. "Yatırım Destek Ajansı"nın yabancı yatırımcıyı Anadolu'ya çekmesi için "bölgeye sanayi altyapısını ve organize sanayi bölgelerini görerek, yabancı sermayenin yatırım yapmasını teşvik etmeli ve özendirmelidir" denilen raporda, sektörler için kümeleme projelerine destek verilmesi talep edildi.

GE SİNİN ÖNCELİKLERİ

Murat Yalçıntaş İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı.

istendi. Raporda, ulaşım açısından, Tekirdağ Çevre Yolu ile Kınalı Ayrımı, Tekirdağ-Malkara-İpsala "bölünmüş yol" çalışmalarının öncelikle tamamlanması vurgulanıyor. Duble yol yapım çalışmalarına, "Çerkezköy-Vize-Pınarhisar-Dereköy" hattının da dahil edilmesi isteniyor. Çorlu Havaalanı'nın Trakya Havaalanı olarak genişletilmesi, yurtiçi ve yurtdışı seferlere açılması,Edirne-İstanbul hattında "hızlı tren projesi" planlanıp uygulanması, Çanakkale'nin İstanbul, İzmir ve Bursa ile olan karayolu bağlantılarının uluslararası standartlara kavuşturulması isteniyor. "İstanbul trafiğine alternatif olarak Edirne ile Ege illeri arasındaki ulaşım, bir otoyol projesiyle Çanakkale üzerinden sağlanmalı ve Çanakkale Boğazı da bir köprüye kavuşturulmalı" denilen raporda, TOBB tarafından "yap-işlet-devret" yöntemiyle modernizasyonu yapılacak Dereköy Sınır Kapısı'nın, TIR trafiğine açılması isteniyor. Trakya bölgesindeki ticaret ve sanayi odalarının en önemli taleplerinden birinin organize sanayi bölgelerinin desteklenmesi olarak belirtilen raporda, OSB'lerdeki girişimcilere yatırım indirimi, üreticilere vergi indirimi sağlanması ifade edilerek, OSB'lerin yetki ve sorumluluğunun artırılması talep edildi. Trakya'nın hayat damarlarından biri olan "Ergene Havzası Master Planı" çalışmalarının öncelikle bitirilmesi istendi. Raporda "Trakya Bölgesi Yüzey ve Yeraltı Sularının Kullanım ve Yönetim İdari Yapısı" çalışmalarının başlatılması gereği vurgulandı. Tarım alanında önemli bir sorun olarak ifade edilen, sanayileşme uğruna verimli tarım arazilerinin kaybedilmemesi üzerinde durulan raporda, bilinçli bir yaklaşımla organik tarımın teşvik edilmesi ve Trakya bölgesinde özellikle yağlı tohumlu bitkilerin desteklenmesi istendi. Trakya bölgesinin, AB ülkelerine yönelik olarak önemli bir hayvan ürünleri ihracat merkezi haline gelebilieceğine dikkat çekilerek, AB ile imzalanan Gümrük Birliği anlaşmalarının, özellikle tarım ürünleri bölümünün gözden geçirilmesi talep edildi. Bölgede bulunan linyit rezervlerinin değerlendirilerek termik santral kurulması belirtilen raporda, bölgedeki iş adamlarının, Çerkezköy, Veliköy ve Karaağaç Sanayi bölgelerinin de acilen doğalgaza kavuşturulmasını talep ettikleri ifade edildi.

MARMARA BÖLGESİNİN ÖNCELİKLERİ

Marmara: Celal Sönmez Bursa TSO Yönetim Kurulu Başkanı.

İstanbul'un başlı başına ele alınması gereken büyük bir metropol olduğu belirtilen raporda, İstanbul'un sorunlarına ilişkin çözümler üretilirken, Bursa, Kocaeli ve Sakarya ile birlikte, Güney Marmara'yı bir bütün olarak ele almanın daha yararlı olacağı üzerinde duruldu. Raporda, sadece dört kentin ihracatları toplamının Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 72,3'ünü oluşturduğuna dikkat çekildi. Bursa'nın ihracat sıralamasında İstanbul'dan sonra ikinci sırada olduğu ve 197 yabancı şirkete ev sahipliği yaptığı belirtildi. İstanbul'u rahatlatmak için yapılan metropoliten planlamasında, özellikle Güney Marmara göz önüne alınıp, bu bölgenin mülki ve Sivil Toplum Kuruluşu (STK) idarecilerinin de etkin olarak katıldığı platformlar kurularak politikalar geliştirilmesi istendi. Bölgenin yoğun iç göç almakta olduğu vurgulanarak, iç göçün yarattığı sorunlara çözüm üretmek zorunluluğu üzerinde duruldu. İstihdam ve asayiş açısından bölgedeki polis teşkilatının sayısal anlamda güçlendirilmesi, gerekli teçhizatla donatılması, polis teşkilatının hareket kabiliyeti yüksek birimlerle desteklenmesi talep edildi. Sanayileşmenin de yoğun olduğu bölgede, çevrenin korunması yönünde etkin önlemler alınması istendi. Yenilenebilir enerji kaynaklarının teşvik edilmesi gerektiği ifade edilen raporda, çevre ile ilgili tüm izinlerin verilmesi konusunda yetkili tek bir birim oluşturulmasının gerekliliği vurgulandı. Raporda, su kaynaklarının kirletilmesinin önüne geçilmesi açısından, ülke genelindeki su kaynaklarının interkonnekte sisteme bağlanarak su sıkıntısı çeken bölgelere su transferine imkân veren bir şebeke tesisi veya deniz suyunun arıtılması gibi değişik alternatiflerin değerlendirilmesi üzerinde duruldu. Gebze ve Dilovası'nda ayrı ayrı arıtma tesisleri kurulması ve Dilovası'nın yerleşim birimlerinden arındırılması, İznik Gölü'nün de korunması için alternatif çözümlere dikkat çekildi. Bursa Yenişehir Havaalanı'nın iç ve dış hat taşımacılığına açılarak, kullanımının yaygınlaşabilmesi için bir süreliğine vergi muafiyeti kapsamına alınması belirtilen raporda, Balıkesir ve Körfez Hava Limanları'na işlerlik kazandırılması, Körfez Havalimanı'nın pistinin uzatılması istendi. İstanbul- Bursa-İzmir otobanının acilen tamamlanması, Çanakkale, Balıkesir, Bilecik, Bolu illerinin, ilçeleri ile olan karayolu bağlantılarının iyileştirilmesi talep edildi. Ro-ro seferleri için Çanakkale liman ücretlerinden devletin aldığı payın düşürülmesi, Bandırma Limanı konteynır taşımacılığına uygun hale getirilmesi istendi. "Ücretler üzerindeki yükler gibi girdi maliyetlerini artıran unsurlar nedeniyle rekabet gücü azalan yerli üreticinin, bölge zeytinciliğini markalaşma, standardizasyon ve ihracat konusunda desteklenmesi talep edilen raporda, Madra ve Havran barajlarından zeytin üreticisine yeterli miktarda su verilmesi istendi.